

Raamatukogu roll kodanikuteaduse toetamisel

Harrastusteaduse seminar
15.10.2024

Lilian Neerut
Tartu Ülikooli raamatukogu

Kava

- Avatud teadus
- Kodanikuteaduse terminoloogia
- LibOCS projekti tutvustus
- Tulemused ja tegevused
- Tulevikuplaanid

Avatud teadus

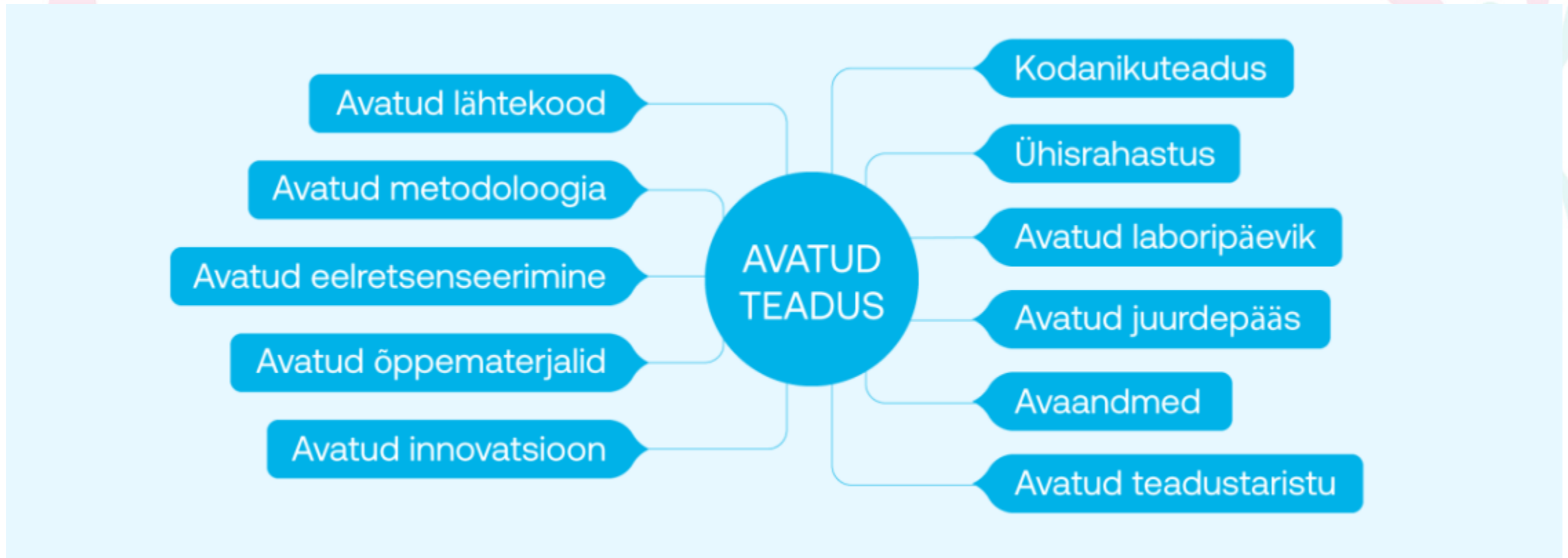
Avaliku raha eest loodud teadustöö tulemused peavad olema **kõigile vabalt ja piiranguteta kättesaadavad**.

Raamatukogud on võtnud endale avatud teaduse **eestkõneleja** rolli.

Tartu Ülikooli raamatukogu alustas avatud teaduse teemade tutvustamisega 2009. aastal.

Avatud teadus **on laiem kui avatud juurdepääs** publikatsioonidele!

Avatud teadus

Terminoloogia

- kodanikuteadus
- harrastusteadus
- huviteadus
- ühisloome

- hobiteadus
- kaasamine
- koosloome

- osalusteadus
- rahvateadus
- ...

Kodanikuteadus raamatukogudes

Raamatukogude roll on 21. sajandil muutunud:

Lisaks kogude avamisele on suurem rõhk dialoogil kogukonnaga.

Ankurorganisatsioon kogukonnas – potentsiaal olla tegevuskohaks ühele või mitmele kogukonnale

Professor Josep Perello

“If libraries can loan out books why not a citizen science project?”

Citizen Science Symposium, SDU, 2019.

Funded by
the European Union

Kodanikuteadus raamatukogus

Võrgustiku kohtumispaik (*hub*)

- ühendab inimesi (nt teadlasi ja vabatahtlikke)
- pakub kohtumispaika
- jagab infot kodanikuteaduse teemal
- laenutab tööriistakomplekte (*CS toolkit*)
- koolitab
- kasvatab uut lugejaskonda
- ...

<https://scistarter.org/library-resources>

Funded by
the European Union

LibOCS

LibOCS – Open and Citizen Science in Baltic Academic Libraries

• **Akadeemia ja ühiskonna sidemete tugevdamine läbi avatud kodanikuteaduse Balti teadusraamatukogude toel** (University libraries strengthening the academia-society connection through citizen science in the Baltics)

Peamine eesmärk: arendada raamatukogude oskusi kodanikuteaduse toetamiseks

- Erasmus+ KA2 Strategic Partnerships program. Project number: 2021-1-EE01-KA220-HED-000031125
- 01.01.2022 – 30.06.2024
- Tartu Ülikool, TalTech, Läti Ülikool, Kaunase Tehnikaülikool, Vytautas Magnuse Ülikool, Web2Learn, Immer Besser GmbH, (rahvaraamatukogud)

• <https://www.libocs.ut.ee>

Projekti eesmärgid

- Kaardistada Balti riikide teadusraamatukogude kokkupuude kodanikuteadusega
- Uuringud ja teavituskampaaniad
- Kultuurimuutuse käivitamine
- Õppematerjalide loomine ja koolitamine
- Avatud juurdepääsuga materjalide koondamine
- Mitte ainult raamatukogudele

<https://www.libocs.ut.ee/milestones/>

Uuringute tulemused

- Soodustatavad ja takistavad tegurid (3 ümarlauda) RP1
 - + Oskused, koht, võrgustik, repositooriumid, usaldusväärsus
 - Spetsiifilised teadmised/oskused, ülikooli prioriteet, vähene teadmine raamatukogudest
- Mäluasutuste roll kodanikuteaduses (2 uuringut) PR2
 - + Valmis panustama, oskused, roll olemas
 - Nõrk teadmine võimalustest, vajalik oskuste kaardistamine

[University libraries strengthening the academia-society connection through citizen science in the Baltics \(zenodo.org\)](https://zenodo.org)

University libraries strengthening the academia-society connection through citizen science in the Baltics

[New upload](#)

- [Records](#)
- [Members](#)
- [Curation policy](#)
- [About](#)

57 results found

Sort by Newest

Versions

 View all versions

Access status

 Open

57

Resource types

 Publication

23

 Presentation

19

 Video/Audio

7

 Other

5

 Poster

2

 Lesson

1

September 9, 2024 (v1) Journal article Open

Implementing Citizen Science Activities in Baltic University Libraries: On the Road to a Citizen Science Hub

Birk, Kaarin ; Tõiste, Tuuliki ; Ignat, Tiberius ; and 11 others

The current article brings to the fore key results of the implementation of citizen science (CS) practices at universities and their libraries by focusing on five Baltic universities. It observes the improvement of skills and knowledge in the participating organisations. It examines the need and readiness for the institutional change necessary f...

Part of University libraries strengthening the academia-society connection through citizen science in the Baltics

Uploaded on October 14, 2024 | Published in: 34(1), 1-34, ISSN: 2213-056X, 2024.

0 2

June 11, 2024 (v1) Presentation Open

Librarians as Partners in Citizen Science: Drivers and Barriers

Kaseorg, Svea

Slides from Multiplier Event "Strengthening the Role of Libraries for Rising Citizen Science: LibOCS shares knowledge and experience", took place at Kaunas University of Technology Campus Library (Studentų St. 48, Kaunas, Lithuania). Project Number: 2021-1-EE01-KA220-HED-000031125 Project Acronym: LibOCS Project Title: University librarie...

Part of University libraries strengthening the academia-society connection through citizen science in the Baltics

Uploaded on September 18, 2024

46 7

August 29, 2024 (v1) Presentation Open

Multiplier Event no. 7: Atvirosios priedijos išteklių rinkinys apie piliečių mokslą

Sabaitytė, Giedrė; Bucevičiūtė, Laima

Kodanikuteaduse e-kursus raamatukoguhoidjatele

<https://tinyurl.com/LibOCSONline>

5 avatud
juurdepääsuga
moodulit

Kursus raamatukoguhoidjatele

- Avatud juurdepääsuga kursus „**Citizen Science for Librarians: a self-paced learning course**” (ENG)
- 5 moodulit: roll, kodanikuteaduse projekti läbiviimise oskused, üldised projektijuhtimise oskused, kaasamine/kommunikatsioon, andmehaldus
- Testid
- Sertifikaat

<https://tinyurl.com/LIBOCSONline>

Kultuurimuutus

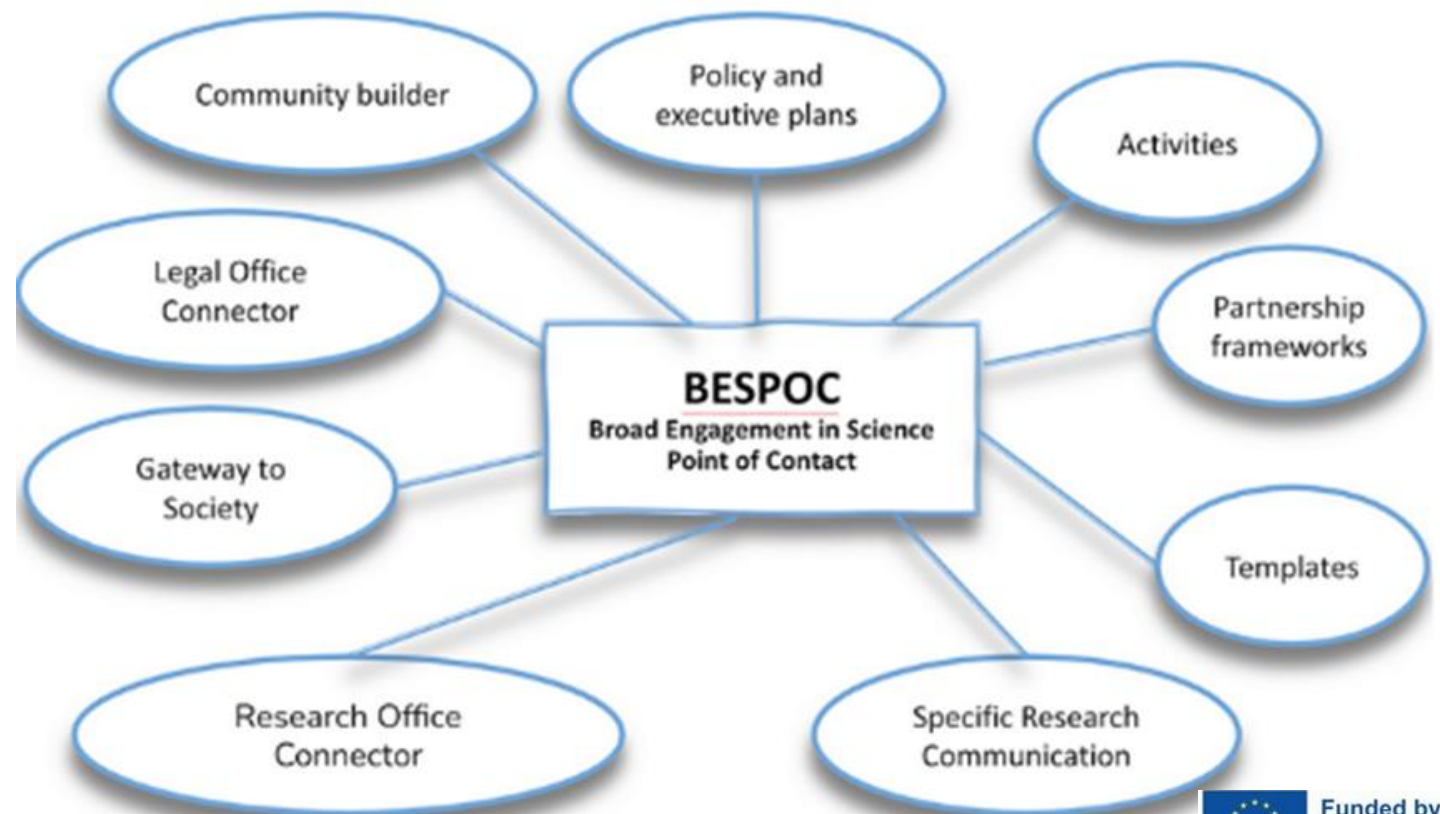
BESPOC: Broad Engagement in Science, Point of Contact

Raamistik kodanikuteaduse keskuse loomiseks ülikoolis ühiskonna suuremaks kaasamiseks projektidesse

Ülikooli toetus
Samm-sammult rakendamine

<https://vimeo.com/478021537>

https://youtu.be/2KWnBaAG9qY?feature=s_hared

Kas ja millist abi vajab teadlane kodanikuteaduse rakendamisel?

Töötoad TÜ teadlaste, projektijuhtide ja teaduse toetajatega.

Tegevuste portaal

- TÜ osalusega projektide kaardistamine
- Blankettide näidiste tõlge eesti keelde ja nende levitamine
- Koostööpartnerite ja vabatahtlike kokkuviimine

Teaduskommunikatsiooni korraldaja

Vajalik koostöö ülikooli kommunikatsiooniosakonnaga

Õigusbüroo ja teadlase vahelüli

Raamatukogul puudub pädevus -> osapooltega kokkuviimine

Citizen Science Toolkit for Librarians

About the Toolkit

Welcome to the Citizen Science toolkit for Librarians, an open access resource collection created collaboratively by five partners in the Erasmus+ project LibOCS: University Libraries Strengthening the Academia-Society Connection through Citizen Science in the Baltics.

Contents:

About the toolkit

The Basics of Citizen Science

Implementing Citizen Science in Libraries

Citizen Science Portals

Implementing Citizen Science Support Hub

Citizen Scientists and Volunteers

Training for Librarians

Guides and Toolkits

Information

The toolkit is designed for librarians interested in citizen science. The material was collected and stored throughout the project in the [Zenodo LibOCS Collection](#). You are welcome to browse our Zenodo repository as well as the current toolkit.

<https://www.libocs.ut.ee/toolkit/>

ChatGPT

Connect-Science&Society

By SKS Knowledge Services

Discussions and resources for those interested on how science connects with society. A public engagement discussion point for research organisations and the everyday public on research-related matters.

What's the role of public in science?

What is Participatory Science?

Libraries and Participatory Science

How science works?

<https://chatgpt.com/g/g-P4K6ou2AK-connect-science-society>

Kuidas edasi?

- Projektide kaardistamine
- Teadlikkuse suurendamine
 - Korraldame seminare töötajatele ja avalikkusele
 - Näidisblankettide, õppematerjalide jm levitamine
- Oma projekti alustamine
 - Kodanikuteaduse projektis osalemise kogemuse saamine
 - Kogude tutvustamine
- Avatud teaduse lehe baasil tegevuste portaali väljatöötamine

<https://www.avatudteadus.ee/>

Mis on avatud teadus?

TEADLASELE

KODANIKUTEADLASELE

ORGANISATSIOONILE

KODANIKULE

<https://www.avatudteadus.ee/>

Veebileht: <https://www.libocs.ut.ee/>

Youtube: <https://www.youtube.com/@LibOCSproject>

Vimeo channel <https://vimeo.com/user175381277>

Twitter: (X) [#LibOCS](https://twitter.com/LibOCS)

Zenodo kolleksioon: <https://zenodo.org/communities/libocs/about>

Funded by
the European Union